

فروش شستا برای جبران بدعهدی‌های دولت تدبیر و امید

بنگاه‌داری کارگران؛ ممنوع

نسرین هزاره مقدم

سخنران رئیس جمهور در آستانه نوروز ۹۸، کارگران و بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی را نگران کرد. رئیس‌جمهور در آن روزها با تأکید بر اینکه «باید صرفاً به شرکت‌های شستا نظارت کرد و آنها را واگذار کرد»، گفت: «حتی اگر بخش خصوصی می‌تواند به درستی شرکت‌ها را به سوددهی برساند، باید (شرکت‌های شستا) را به آنها مجانی واگذار کنیم».

دیگر از این دست در زیر مجموعه دولت و حاکمیت حضور دارند که ابعاد اقتصادی بسیار بزرگتری از شستا دارند اما درباره آنها این میزان از هیاهو و بزرگنمایی وجود ندارد و سخنی از الزام آنها برای خصوصی‌سازی در میان نیست.

همچنین دغدغه اصلی دیگر این است که چگونه رئیس‌جمهور به عنوان نماینده جمهور مردم، می‌خواهد در مورد سرنوشت سرمایه‌های مالی «دیگران» که دولت نقشی در ایجاد و مالکیت آن ندارد، تصمیم‌گیری کند. آیا اصل ۴۴ و واگذاری‌هایی که ذیل آن صورت گرفته و می‌گیرد، فقط مربوط به سرمایه‌های دولتی نیست؟ روحانی همان ماه درباره انتصاب شریعت‌مداری برای وزارت کار نیز از یک شرط سخن گفت و عنوان کرد: «شرط من در زمانی که ایشان تصدی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی را برعهده گرفت، این بود که تا پایان دولت نباید شستا وجود داشته باشد».

با این حساب، بدیهی است که دولتی‌ها عزم خود را جزم کرده‌اند که تا پایان دولت دوازدهم، شستا را محو کنند و شستا نباید بعد از پایان دولت، نفس بکشد!

ابعاد و سوسه انگیز شستا برای دولت

شرکت سرمایه‌گذاری سازمان تأمین اجتماعی که به اختصار شستا نامیده می‌شود، در سال ۱۳۶۵ به منظور حفظ و ارتقای ارزش ذخایر سازمان تأمین اجتماعی با سرمایه اولیه ۲۰ میلیارد ریال تأسیس شد و در سال‌های بعد طی چند مرحله،

مبادرت به افزایش سرمایه کرد. شستا در حال حاضر با بیش از ۱۰۰ هزار میلیارد تومان دارایی، سود سالانه نزدیک به ۳ هزار میلیارد تومان دارد. ارزش دارایی‌های این شرکت حدود ۱۷ میلیارد دلار است. شستا ۲۷۴ شرکت تحت پوشش دارد که ۱۸۰ شرکت آن تحت کنترل است. به گفته «مرآت‌نظری لطفی» مدیرعامل سابق شستا، این مجموعه در ۹ هلدینگ نفت و گاز و پتروشیمی، عمران و حمل و نقل، سیمان، دارو، انرژی، صنایع عمومی، بانک، ICT، سرمایه‌گذاری و موارد دیگر فعالیت دارد.

با وجود اینکه میزان سود و زیان شستا و اطلاعات تفکیکی شرکت‌های زیرمجموعه شستا، چندان برای کارگزاران و ذی‌نفعان آن روشن نشده است و مدیران اجرایی شستا و سازمان تأمین اجتماعی، تلاش نکرده‌اند گزارش دقیق و اطلاعات آماری تفکیکی از وضعیت و میزان فعالیت شرکت‌های زیرمجموعه آن ارائه دهند، تلاش برای واگذاری این شرکت‌ها به بخش خصوصی و عرضه کردن سهام آنها در بورس، در یکی، دو سال گذشته، به یک دغدغه و چارچوب فکری تکراری برای دولت‌مداران تبدیل شده است.

هفتم اسفند ماه ۹۶، مدیرعامل وقت شستا اعلام کرد که بنا داریم تصدی خودمان را در امور شرکت‌ها و بنگاه‌هایی که امکان فعالیت در بخش خصوصی دارند، کاهش دهیم و به همین دلیل تا پایان سال ۹۸ مدیریت بخشی از شرکت‌ها در حیطه تأمین

دولت می‌خواهد با فروش شرکت‌های شستا، درآمدی کسب شود تا سازمان تأمین اجتماعی بتواند کجدار و مریز به تعهدات خود عمل کند و دیگر نیازی به دریافت بدهی‌های خود از دولت نداشته باشد

اجتماعی (حدود ۱۵۸ شرکت) را به بخش خصوصی واگذار خواهیم کرد.

ارزش دارایی‌های این شرکت را در آن زمان، ۶۰ هزار میلیارد، معادل ۱۷ میلیارد دلار عنوان کرد و گفت: مشخصات شرکت‌هایی که قصد واگذاری آن را داریم در سالیته هلدینگ صبا تأمین قرار دارد. حال به نظر می‌رسد عزم جدی برای واگذاری همین ۱۵۸ شرکت یا حتی تعداد بیشتری از شرکت‌های شستا، در حال شکل‌گیری است، آن هم در یک سال و نیم آخر باقیمانده از دولت دوازدهم.

نهم آبان ماه ۹۸، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی بار دیگر بر اجرای دستور رئیس‌جمهور در واگذاری بنگاه‌ها تأکید کرد و اظهار داشت: دیدگاه عمومی دولت و شخص رئیس‌جمهور در این زمینه سازمان تأمین اجتماعی و شستا تکلیف جدی دارند و باید به این سمت حرکت کنند.

وی تصریح کرد: معتقدم گام اول، مسیر واگذاری‌ها و تأمین خواست رئیس‌جمهوری از همین مرحله

واگذاری می‌گذرد. این موضوع به بحث شفاف‌سازی نیز کمک شایانی کرده و فعالیت‌های دستگاه‌ها در منظر مردم را نیز شفاف می‌کند.

وی همچنین تأکید کرد: باید زیرمجموعه‌های شستا و هم کل شستا به بورس برود.

این اظهارات اخیر وزیر کار، دنباله طبیعی گفته‌های رئیس‌جمهور در واگذاری شرکت‌های شستا در بورس است. رئیس‌جمهور گفته بود حتی اگر شد، باید شرکت‌ها را مجانی به بخش خصوصی بدهیم و وزیر کار چند ماه بعد، بر تکلیف جدی تأمین اجتماعی و شستا در زمینه واگذاری تأکید می‌کند. در این بین، برنامه درازمدتی برای واگذاری ۱۵۸ شرکت شستا از طریق بورس، چیده شده که طبق گفته‌های مسئولان امر باید تا پایان امسال به نتیجه برسد. اگر تکه‌های

این پازل را کنار هم بگذاریم، متوجه می‌شویم که اراده‌ای جدی برای اجرایی کردن اصل ۴۴ در مورد شستا در جریان است و به رغم اینکه شستا و زیرمجموعه‌های آن به هیچ وجه دولتی نیست، دولتی‌ها برای کسب درآمد از طریق فروش آن، خوابی بس طولانی دیده‌اند.

هیات امنای سازمان تأمین اجتماعی با اشاره به اظهارات اخیر وزیر کار می‌گوید: اگر منظور از «عرضه در بورس»، بحث شفافیت مالی است (مثل سهام شرکت‌های دیگر که در بورس هستند)، این اقدام گامی مثبت است اما اینکه سهام را ببریم در بورس و واگذار کنیم، به هیچ وجه صحیح و قانونی نیست. کارگران با واگذاری شرکت‌های شستا به خصوص شرکت‌های سودده، به شدت مخالفند.

او بر این باور است که اگر می‌خواهند چیزی را واگذار کنند، شرکت‌های زیان‌ده و غیراستراتژیک که جزو هلدینگ‌های کلان و خط سیاست‌گذاری‌های اصلی سرمایه‌ای شستا نیستند را ببرند و واگذار کنند. این کار، کارگران مشکلی ندارد.

شوکت امامی می‌دهد: اگر شرکت‌های سودده مثل داروسازی‌ها، پتروشیمی و سیمان‌ها را ببریم و واگذار کنیم، کاملاً اشتباه است. کارگران با شفافیت مالی و بورس به معنای شفاف‌سازی و با واگذاری بنگاه‌های زیان‌ده و خارج از استراتژیک، مشکلی ندارند ولی با واگذاری هلدینگ‌های نفت و گاز، سیمان و داروسازی و

تأمین اجتماعی سالانه ۱۲ تا ۱۳ هزار میلیارد تومان، کسری بودجه دارد در حالی که بدهی جاری سالانه دولت، ۳۰ هزار میلیارد تومان است. اگر دولت یک سوم این بدهی جاری را هر سال به سازمان بدهد، مشکل حل می‌شود

گردشگری، به شدت مخالفند. این شرکت‌ها، سودده و تضمین آینده سازمان هستند. تعداد این شرکت‌ها باید افزایش بیابد. دولت هم اگر می‌خواهد به جای بدهی خود به تأمین اجتماعی، شرکت به سازمان بدهد، باید از همین شرکت‌های سودده بدهد منتها در این هفت سال، هنوز هیچ حرکتی در این زمینه از دولت ندیده‌ایم.

نگرانی‌هایی که جدی‌ست

به اعتقاد شوکت، دلیل اصرار بر واگذاری شرکت‌های شستا در این مقطع کنونی این است که روزهای پایانی دولت است و دولت می‌خواهد با فروش شرکت‌های شستا، درآمدی کسب شود تا سازمان تأمین اجتماعی بتواند کجدار و مریز به تعهدات خود عمل کند و دیگر نیازی به دریافت بدهی‌های خود از دولت نداشته باشد.

او در پایان می‌گوید: سازمان سالانه ۱۲ تا ۱۳ هزار میلیارد تومان، کسری بودجه دارد در حالی که بدهی جاری سالانه دولت، ۳۰ هزار میلیارد تومان است. اگر دولت یک سوم این بدهی جاری را هر سال به سازمان بدهد، مشکل حل می‌شود و نیازی به وام گرفتن با سود ۲۰ درصد از بانک‌ها نیست. حال چون بدهی را نپرداخته‌اند و قصد ندارند بپردازند، می‌خواهند شرکت‌ها را بفرشند تا امورات بگذرد!

در این شرایط، آنچه کارگران به آن می‌اندیشند، نه یک تصور باطل و خیال‌گوشه، بلکه واقعیتی مسلم است. برخی دولتی‌ها می‌خواهند با رویکردی به نام «خروج دولت از بنگاه‌داری»، کارگران را از سرمایه‌های تاریخی بین‌النسلی خود محروم کنند. در این بین به نظر می‌رسد معنای «سازمان عمومی بین‌نسلی» که دولت فقط یکی از شرکای اجتماعی دخیل در آن است، برای دولتی‌ها از صدر تا ذیل، روشن نیست! آنها نمی‌خواهند سازمان تأمین اجتماعی را به عنوان یک ماهیت مستقل از دولت بپذیرند

اخبار کارگری

کارگران راه و شهرسازی دامغان:

دوماه است حقوق نگرفته ایم

کارگران راه و شهرسازی دامغان از عدم پرداخت معوقات مزدی خود خبر دادند. به گزارش ایلنا، این کارگران که طرف قرارداد پیمانکار و در بخش‌های مختلف راهسازی سمنان مشغول به کار هستند، می‌گویند: در دوماه گذشته، حقوق ما پرداخت نشده است. این کارگران با بیان اینکه تأخیر در پرداخت حقوق، زندگی ما حداقل بگیرها را به بن‌بست می‌کشاند، از مسئولان خواستار حل مشکل شدند. تعداد این کارگران حدود صد نفر است و در حالی دستمزد آنها پس از دوماه پرداخت نشده که رئیس اداره راه و شهرسازی دامغان در گفت‌وگو با صداسیماز پیگیری مسأله خبر داده و عنوان کرده برای حل مشکل، اقدام خواهد شد.

تجمع کارگران ارگ بم در اعتراض به ۳ ماهه مزد معوقه

صبح دپروز (۱۸ آبان ماه) حدود ۱۲۰ کارگر پروژه مرمت ارگ قدیم بم در اعتراض به پرداخت نشدن سه ماه مطالبات مزدی خود دست از کار کشیدند. به گزارش ایلنا، این کارگران که از زیرمجموعه‌های سازمان میراث فرهنگی محسوب می‌شوند، مقابل درب ورودی پایگاه ارگ قدیم تجمع کردند. کارگران معترض می‌گویند: علاوه بر تأخیر سه تا چهار ماهه در پرداخت حقوق از سوی سازمان میراث فرهنگی کشور، یکی از عمده‌ترین مشکلات کارگران روالی است که سازمان میراث فرهنگی برای پرداخت دستمزد کارگران پروژه‌های عمرانی در پیش گرفته است. طبق اظهارات این کارگران، سازمان میراث فرهنگی بودجه معینی برای ترمیم و مرمت بناهای فرهنگی مانند ارگ قدیم بم در نظر نگرفته است و برای همین هر ماهه پایگاه‌های میراث فرهنگی برای تأمین منابع مالی پروژه‌هایی که در دست مرمت است، دچار مشکل هستند. کارگران ارگ بم در ارتباط با وضعیت بیمه تأمین اجتماعی خود می‌گویند: اخیراً با تعاملی که بین پایگاه ارگ قدیم بم و تأمین اجتماعی به وجود آمده در حال حاضر نیازهای درمانی ما و خانواده‌هایمان تأمین می‌شود. در همین رابطه «حسن موحد» مدیر پایگاه ارگ بم با تأیید سه ماهه معوقات مزدی کارگران پروژه ارگ بم گفت: در جریان مشکلات کارگران پروژه مرمت ارگ قدیم بم هستیم و این کارگران حق دارند پیگیر مطالبات خود باشند.

کارگران حادثه دیده در زلزله،

بیمه بیکاری می‌گیرند

مدیر کل حمایت از مشاغل و بیمه بیکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی از پرداخت مقرر بیمه بیکاری به کارگران واحدهای آسیب‌دیده در زلزله اخیر خبر داد و گفت: کارگران مشمول قانون کاری که به دلیل زلزله از کار بیکار شده‌اند، مشمول دریافت بیمه بیکاری می‌شوند. به گزارش ایسنا، کریم یابوری اظهار کرد: مطابق تبصره ۲ ماده ۲ قانون بیمه بیکاری، بیمه‌شدگانی که به علت بروز حوادث قهریه از جمله زلزله از کار بیکار می‌شوند با معرفی واحدهای تعاون، کار و رفاه اجتماعی مشمول دریافت مقرر بیمه بیکاری خواهند شد. به گفته وی، کارگران حادثه‌دیده زلزله آذربایجان شرقی بدون در نظر گرفتن حداقل سابقه در بند الف ماده ۶ قانون، از حمایت پرداخت ماهانه مقرر بیمه بیکاری برخوردار می‌شوند. یابوری تأکید کرد: تمام کارکنان در زیرمجموعه‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در استان آذربایجان شرقی به ویژه در میانه و سراب به سرعت و با دقت خارج از روال عادی اداری درخواست کارگران را در سریع‌ترین زمان ممکن پذیرش کرده و اقدامات لازم برای پرداخت مقرر بیمه بیکاری به کارگران را به عمل می‌آورند.

بازنشستگان: مخالف افزایش

۱۵ درصد حقوق هستیم

اعضای کمیته حمایت از بازنشستگان اعلام کردند: با افزایش ۱۵ درصدی حقوق که رئیس سازمان برنامه و بودجه اعلام کرده، مخالف هستند. به گزارش ایلنا، به گفته این بازنشستگان، از آنجا که نرخ تورم بسیار بیشتر از ۱۵ درصد است افزایش ۱۵ درصدی حقوق، هیچ مشکلی از مشکلات حقوق بگیران سطح پایین و به ویژه بازنشستگان را برطرف نمی‌کند. باید افزایش دستمزد حداقل به اندازه تورم باشد و در کنار آن، عقب‌ماندگی‌های مزدی سال‌های گذشته نیز جبران شود.

به گفته وی تا زمانی که قدرت خرید کارگران افزایش پیدا نکرده و هزینه‌های سبک‌معیشت آنها اعم از بهداشت و درمان، مسکن و اجاره‌ها کاهش نیافته و نیازهای ضروری خانوارهای کاری بر طرف نشود، هر قدر دستمزد افزایش دهیم کمکی به معیشت آنها نخواهد کرد.

این کارشناس حوزه کار با بیان اینکه افزایش نقدی حداقل دستمزد کفاف معیشت کارگران را نمی‌دهد، گفت: باید بتوانیم راهکارهای دیگری را برای حمایت از کارگران مدنظر قرار دهیم که از جمله آنها پرداخت کمک‌های بلاعوض و وام‌های ودیعه مسکن، اختصاص زمین ارزاق قیمت و رسید کالای ماهانه است.

کاهش هزینه‌ها؛ مهمترین اولویت زندگی حداقلی

کارشناس حوزه کار: افزایش دستمزد کارگران بی‌فایده است

یک کارشناس حوزه کار معتقد است تا زمانی که قدرت خرید کارگران افزایش پیدا نکند و هزینه‌های بهداشت و درمان، مسکن و اجاره‌بهای آنها کاهش نیابد، افزایش دستمزد کمکی به معیشت کارگران نخواهد کرد.

حمید حاج‌اسماعیلی در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان اینکه دستمزد در ایران کفاف یک زندگی متوسط کاری را نمی‌دهد، گفت: با وجود آنکه در سال‌های گذشته نرخ دستمزد حتی بیشتر از نرخ تورم افزایش یافته ولی قادر نبودیم در طول سال بعد با آن دستمزد نیازهای ضروری زندگی کارگران را برآورده کنیم و از این جهت دستمزد در کشور ما همواره به عنوان یک مشکل جدی باقی مانده است.

وی ادامه داد: جلسه تعیین رقم دستمزد در اواخر اسفند نهایی می‌شود ولی دبیرخانه شورای عالی کار باید در طول سال فعال باشد و بررسی دستمزد و مباحث کارشناسی و فنی مربوط به آن در طول سال ادامه یابد.

حاج‌اسماعیلی افزود: دعوت از نمایندگان کارگری و کارفرمایی و نخبگان و کارشناسان به شورای عالی کار موثر است و می‌توانیم دستمزد کارگران را بر اساس گزارش هزینه‌ها، قیمت‌ها، نرخ تورم و پیگیری‌های میدانی از وضعیت معیشت

کارگران در نقاط مختلف بررسی و رصد کنیم. این کارشناس حوزه کار معتقد است اگر فعالیت شورای عالی کار در طول سال ادامه داشته باشد پیش‌بینی‌های لازم در خصوص شرایط اقتصادی کشور و نوسانات احتمالی به شکل منطقی صورت می‌گیرد و منجر به تعیین دستمزد واقعی و منطقی در کشور می‌شود.

وی ادامه داد: متأسفانه بیشتر مباحثی که در خصوص دستمزد کارگران مطرح می‌شود از سوی رسانه‌هاست و بحث‌های رسانه‌ای باعث می‌شود مذاکرات مزدی به جریان بیفتد، در حالی که مسئولان و مدیران هم باید در ازای مسئولیت و مدیریتی که در سازمان‌های مربوطه دارند به بحث دستمزد کارگران و شرایط زندگی آنها و شرایط کارفرمایان ورود کنند و دیدگاه‌های خود را به شورای عالی کار ارائه دهند تا با دید کارشناسی‌تری به مقوله دستمزد تدبیر دازیم.

حاج‌اسماعیلی تصریح کرد: نرخ تورم در طول سال به دلیل بی‌ثباتی اقتصاد مدام در حال تغییر است و ما با اطلاع از این مسأله، دستمزد را بر اساس نرخ تورم هر ساله برای سال آینده که هنوز نیامده تصویب می‌کنیم، بدون آنکه پیش‌بینی دقیقی از تورم سال بعد داشته باشیم.